જલવે હુએ મારેફતકે ઘુંઘટ ઉલટ દીયે હુયે
નીગાહોંકે સામને; કુરસે કલામને.

અઝીનએ મારેફત,

યાને

ઇનતેખાબે અઝીઝ.

ઉરદુ ઝબાંનકી ચીદા દરદ આમેઝ ગઝલૈં
ગુજરાતી હુરફોમેં.

છપાનેવાલે ઔર પ્રસીદ્ધ કરનેવાલે
મુન્શી અબદુલ અઝીઝ કુતુબફરોશ
પાનકોર નાકા—અહમદાબાદ.

ચોથી બાર. (યે કીતાબ રજીસ્ટર હે) કાપી ૨૦૦૦
હિ. સ. ૧૩૩૬ ઇ. સ. ૧૯૧૮

Printed by Motilal Ganpatram in
The Manhar Printing Press
Pankor Naka—*Ahmedabad.*

કીંમત ૦-૨-૦ દો આના.

ખઝીનએ મારેફ્ત—ઈનતેખાબે અઝીઝ.

ગઝલ જલાલી.

નજુદા મય તુજસે ન દુરતુ તેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ,
હય યે કુરબો વસલકી ગુફ્તગુ તેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ;
કભી દરદે આહકી બેકલી કભીયે કુગાં હય કે જાં ચલી,
કભી હાય હય કભી શોરેહુ તેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ;
કભી કુમકા શોર સુના ઉઠા કભી લનતરા નીકી દી નીદા,
કભીકી અલસતકી ગુફતગુ તેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ;
કભી રબએ અરેનીથી તુરપર કભી રહમતેં થી ઝુહુરપર.
કભીથી કલીમસે ગુફતગુ તેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ;
કભી દેરમે કભી કાઅબેમે કભી અરશપર કભી ફરશપર,
હે તેરા ઝુહુંર હય તુહીતુ તેરી શાન જલ્લ જલાવેહુ;
બનું જીસસે મસતે અમસત મય રહું નેસતીસેં જો મસત મય
વો પીલા શરાબ કરમસે તુ તેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ;
હુઇ દુર ફીકર બઇદ સબ કહા નહનો અકરબ તુને જબ
તો પુકાર ઉઠીયે રગે ગુલુ તેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ;
કભી લુતફ શેખપે દમબદમ કભી બીર હમનકી તરફ કરમ
કભી દોનો ખ્વાર હએં કુબકુ તેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ,
યે તેરા જલાલીયે મુબતીલા કરે કયા ગીલા તેરે હીજરકા,
ઉતર આયા અરશસે દીલમેં તુ તેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ;

ગઝલે અકબર.

કહાં લે જાઉ દીલ દોનોં જહાં મેં ઇસકી મુશ્કીલ હય;
ઇધર પરીયોંકા મજમા હય ઉધર હુરાંકી મેહફીલ હય,
ઇલાહી કયસી કયસી સુરતેં તુને બનાઇ હએં,
હરએક સુરત કલેજેસે લગા લેનેકે કાબીલ હય;
હઝારો દીલ મસલ કર પાઉસે ઠુકરાકે યું બોલે,
લો પેહછાનો તુમ્હારા ઈન દીલોંમે કોનસા દીલ હય;

મેરી તુરબતપે એક ઠોકર લગાઇ ઓર ફરમાયા,
કીયામત આ ગઇ ઉઠસોને વાલે કયસા ગાફીલ હય.
મેરા દીલ લેકે શીશે કીતરેહ પથ્થરપે દે પટકા,
મેં કેહતા રેહગયા ઝાલીમ મેરા દીલ હય મેરા દીલહય;
લગાતા હય યે છુરીયાં કોનસા નાઝુકબદન કાફીર,
કે બીસ્મીલ્લાહ બીસમીલ્લાહ શોરે ઝખમે બીસમીલ હય;
સવાલે બોસાપર કયું ઝીડકીયાં દેતે હો અકબરકો,
ફલા તનહર કલામુલ્લાહમેં અઝએહરેં સાઈલ હય,

ગઝલ.

ઇલાજે દરદે દીલ તુમસે મસીહા હો નહી સકતા,
તુમ અછ્છાકર નહી સકતે મય અછ્છા હો નહી સકતા;
અભી મરજાઉંગા જીનેકેતાને ફીરન તુમ દેના,
યે તાને વો સુને જીસસે કે અયસા હો નહી સકતા.
તુમેં ચાહું તુમ્હારે ચાહને વાલોંકો ભીચાહું,
મેરા દિલ ફેરદો મુજસે યે ઝગડા હો નહી સકતા;
દમે આખીર મેરી બાલીંપે મજમા હય હસીનોકા,
નઆના અયકઝા ઈસ વકત પરદા હો નહી સકતા;
જો તુમ ચાહો વોહો જાએ યે હય અલ્લાહકી કુદરત,
જો મય ચાહું તો ફરમાઓ કે અયસા હો નહીં સકતા;

ગઝલે જલાલી.

ફનાંકા જામ અયસાકી મય પીપીલું તુ ભરભરદે,
બકાકી મયસે આંખેં મીસલે નરગીસ મસત કરકરદે;
નીરાલા હય તુ અય મવલા નીરાલી હએં તેરી શાને;
કીસીકો ખાકકી ઢેરી કીસીકો સંગે મરમરદે;
બુરા કે શાહને મેરાજમે ચેકી દુઆ હકસે,
અતાકર વો કદમ આ વાઝ ચલને મેં જો ફરફરદે;
ઇલાહી રવઝએ ખયરૂલ વરાપર જબ મેં જા પોંહચું,
બરંગગે ગરદીશે ગરદુ ન ગરદીશ મુજકો સર સરદે;
કહા જીબરીલસે હકને દમેં મીલાદે પયગમબર,
મેરે મહબુબકી આમદકાતુ પયગામ ઘરઘરદે;

સદાએ કેઃ રહીહય હમ બહમ હુકે બીયા બાંસે,
અજલ કબરોંમેં લાશેં મરને વાલોંકી તુ ધરધરદે;
જલાલી હય અજબ ઉસકાદીરે કઈયુમકી કુદરત,
કીસીકો તાજે સુલતાની કીસીકો ભીક દરદરદે;

ગઝલે અમીર.

ફનાં કયસી બકા કયસી જબ ઉસકે આશનાં ઠેરે,
કભી ઈસઘર મેં આઠેરે કભી ઉસ ઘરમે જા ઠેરે;
મોહમદ મુસતફાકો હઝરતે યુસુફસે કયા નીસબત,
વો મતલુબે ઝુલેખાથે યે મહબુબે ખુદા ઠેરે;
ફનાં ફીલ્લાહ જબ હમ હો ગએ તો બસ હમી હમથે,
કભી બનદે બને અપને કભી અપને ખુદા ઠેરે;
હકીકત ખોલદી આઈનએ વેહદતને દોનોંકી,
નતુમ હમસે જુદા ઠેરે નહમ તુમસે જુદા ઠેરે.
વહાં એક બે નીયાઝી ઓર યહાં લાખો તમનનાંએં;
વોતો પરવા સરાસર હમ સરાપા સુદઆ ઠેરે,
સફેં આરાસતા હોને લગી જબ એહલે મેહશરકી,
જમાકર એક ટુકડા હસરતોંકા હમ જુદા ઠેરે;
અમીર આયા જો વકતે બદ તો સબને રાહલી અપની,
હઝારો સેંકડો મેં રનજો ગમદો આશનાં ઠેરે;

ગઝલે હસન.

કોઈ જાકર રસુલે પાકસે મેરી ખબર કરદે,
ગમેં ફુરકત નહી ઉઠતા હય પથ્થરકા જીગર કરદે;
હમારી યે શબે ફુરકત ઈલાહી હોગી કબ આખીર,
બોહોત બેચેન દિલ હય યા ખુદા જલ્દી સહર કરદે.
શહનશાહે મદીનાં જલ્દ અબ હમકો તલબ કરલેં,
હમારી આહમેં ખાલીક અગર પયદા અસર કરદે;
મેં ઝાડુ અપની પલકોં સે ખુદાયા ખાક ગલીયોંકી,
મદીને મેં કહી મેરા ઈલાહી તુ ગુઝર કરદે;
અતાકી હય મોહમદકો ઈલાહી તુને સબતાકત,
અગર ઝરરે કો ચાહે પલમેં વોરશકે કમર કરદે;

હસન જાએ મદીને કો અભી પલ ભરમેં અયદાજી :
હમારે હાલ પરભી લુફ્તસે એકદમ નઝર કરદે;

ગઝલ ઝાકીર.

ઈધર દીલમેં તરાઝુ ઉનકે પયકાં હોતે જાતે હએં,
ઉધરપુરે દીલે આશીકકે અરમાં હોતે જાતે હએં;
મીલીહય ઇસકદર લઝઝત મેરી જાં શોરે ઉલફ્તકી,
કે અબ હરઝખમપર ખાલી નમકદાં હોતે જાતે હએં,
મેં સદકે આજકલ કીસમત બદલ જાને કોહય શાયદ,
વફાઓં કે કીસીસે એહદો પયમાં હોતે જાતે હએં;
ગીરેબાં ધજ્જીયાં હોતાહય દામન પુરઝે પુરઝે હએં,
બહાર આનેકો હય વેહશતકે સામાં હોતે જાતે હએં.
યે કીસકા અકસે રૂખ દીલમેં ઉતર આયા શબે હીજરાં,
હમારે દાગે દીલ મેહરે દરખશાં હોતે જાતે હએં;
ઈલાહી આજ નીકલા હય કીધરસે ચાંદ ગરદું પર,
શીકાયત પર હમારી વો પરેશાં હોતે જાતે હએં.
ભલા કયા કદરો કીમત ગવહરે મઝમુંકી હો ઝાકીર,
સુખનવર કોડીયોં કે મોહ્ય અરઝાં હોતે જાતે હએં;

ગઝલે આસીફ.

અગર હો ઈમિતેહાં દેખેં નીગાહે યાર કયસી હય,
નહી માલુમ વો કસતી હુઈ તલવાર કયસી હય;
મુજેહ કીસ વેહમમેં ડાલા હય યે ગુફ્તાર કયસી હય,
લબોપર મુસકુરાહટ સી દમેં ઇકરાર કયસી હય.
ચુરાતે હએં જો અપની જાન અય કાતીલ વો કયા જાને,
તેરી ખીચતી ચમકતી કાટતી તલવાર કયસી હય;
લીયે હએં દાહી બોસે મયને ઇસપર કયું બીગડતે હો,
યે દેખો સુરખ હોકર છીનતે રૂખસાર કયસી હય.
મુજીસે ચાહતે હએં દાદ ઇસકી વો યે ફરમાકર,
કહો ઈનસાફસે તુમ સોહબતે અગીયાર કયસી હય,
નઝાકતકે બહાનેસે તો મુજતક આ નહી સકતે,
મેરી આંખોંમેં તુમ ફીરતે હોયે રફ્તાર કયસી હય.

ગીરી જાતી હુએ આંહે ઠોકરે ખાતી હુએ ફરીયાદે,
ચેરાહે આલમે ખાલા ભીનાં હમવાર કયસી હય;
ઉસે આસીકકા ગમહય ઓર આસીકકો યે બેતાબી,
હરેકસે પુછતા હય હાલતે ગમખાર કયસી હય.

ગઝલે શાઈર.

યે કયસે બાલ બીખરે હુએ યે કયું સુરત બની ગમકી.
તુમ્હારે દુશમનોં કો કયા પડીથી મેરે માતમકી;
પસે પરદા ભીતો મોહલત નહી મીલતી કોઈ દમકી,
નીગાહે યારકી બીજલી ઈધર તઠપી ઉધર ચમકી.
જીગરમેં દરદ હય દીલ મુઝતરીબ હય જાન બેકલહય,
મુજેહ ઈસ બેખુદી મેંભી ખબર હય અપને આલમકી;
બસ અબ દેખા નહી જાતા હમારા દમ ઉલઝતા હય,
શરારત દેખ લીજે આપ અપની ઝુલફે પુરખમકી.
ઉદુ જીસતરહ તુમકો દેખતા હય હમ સમજતે હુએ,
છીપાવો લાખ તુમ છીપતી નહી હય આંખ મેહરમકી;
નઝર મીલતેહી વોસાગીર પીલાએ વાહ કયા કેહનાં,
છકા બેઠાં હું કબસે ખેર હો સાકી તેરે દમકી.
તુમ્હેભી કુછ ખબર હય કયા ગુઝરતી હય ગરીબોંપર,
યહાં તો આહસે પુરસત નહી મીલતી કોઈ દમકી;
મઝા ઈસમેહી મીલતા હય નમક છીડકો નમક છીડકો,
કસમ લેલો નહી આદત મેરે ઝખમોં કો મરહમકી.
કહી ભુલેસે મયને છુ લીયાથા આગઈ શામત,
ઈસીપર બલપડા હય કયું હમારી ઝુલફ બરહમકી;
કહાં જાનાં હય થમ થમ કર ચલો ઈતનીભી કયા જલદી.
તુમી તુમ હો ખુદા રખખે નઝર પઠતી હય આલમકી,
વો રોયા શરમે ઈસ યાંસે કીયામતપર કીયામતથી,
દીખાદી શાન અશ્કોને મેરે દામાંને મરીયમકી;
કોઈ અયસા હો આઈનાં કે જીસમેં તુ નઝર આએ,
ઝમાને ભરકા ઝુટા કયા હકીકત સાગીરે જમકી.
ઘટાએં દેખકર બેતાબ હય બેચેન હય શાઈર,

તેરે કુરબાન ઓ મુતરીબ સુનાંદે કોઈ મોસમકી;

ગઝલે રોશન.

ઝમાનાં છાન મારા હે યે દુન્યાં દેખી ભાલી હય,
ન કોઈ હય ખુશી ખુરરમ ન કોઈ ગમસે ખાલી હય;
ઝમાનાં તુજપે મરતા હય ઝમાંના તેરા શયદા હય,
ખુદાને શકલ તેરી નુરકે સાંચે મેં ઢાલી હય.
કીસીકી કમસીની કેહતી હે મુઝસે દેખતા કયા હય,
અભી થમજાં ઝરા દમલે કીયામત હોને વાલી હય;
કીસીકે દીલકો છીના હય કીસીકે દીનો ઇમાં કો,
તેરી જો બાત હય ઝાલીમ ઝમાનેસે નીરાલી હય.
ઉદુસે તુમ નહી મીલતે મુજેહ કયું કર યકી આએ,
ઉસીકે કેહને સુનને સે છુરી મુજપર નીકાલી હય;
કીસીકી ઝુલફેં નાંગન છેડકર મય હાત મલતા હું,
કઝા ગોયાંન આઇથી ઝબર દસતી બુલાલી હય.
કભી વાદે પે આએ હો તો દીલમેં યાદ કર લીજે,
દીલે રોશનકી કોસદીન આપને હસરત નીકાલી હય;

ગઝલે જલાલી.

સાફ મય હક બાત કે હદું કયા નઝર આયા મુજેહ,
શીશએ દીલમેં તેરા જલવા નઝર આયા મુજેહ;
કયા કલીસા કયા હરમ કયા ખુલદ કયા અરશે બરીં.
જીસ તરફ દેખા તેરા જલવા નઝર આયા મુજેહ,
કયા કરમ કયા ફેઝ તેરા હય કે મોજે લુતફસે;
હર તરફ રેહમતકા એક દરીયા નઝર આયા મુજેહ,
કેહરહી હય ખીલવતે દીલસે યે પુતલી આંખકી.
તુજમેં આજ એક નુરકા પુતલા નઝર આયા મુજેહ,
નામકો મય બન ગયા એક આરીફે કામીલ મગર;
દારે ફાનીકા ન ભેદ અસલા નઝર આયા મુજેહ,
તુજમેં અયસી તાબ હય અય બાદશાહે લમયઝલ.
માહતાબ આગે તેરે ઝરરા નઝર આયા મુજેહ,
ઝાહીદો શાને અહદ ઓર શાને અહમદ એક હય;

હાં ફકત એક મીમકા પરદા નઝર આયા મુજેહ,
ઉઠ ગએ સા તાં ફલક કે પરદે જીસદમ આંખસે.
દીલકે પરદે મેં તુંએ પરદા નઝર આયા મુજેહ,
જીસ તજલ્લીપર હુવે બેહોશ મુસા તુરપર;
અય જલાલી દીલમેં વો જલવા નઝર આયા મુજેહ;

ગઝલે દાગ.

યા ખાજા મોઇનુંદીંન૰ચીસ્તી સુલતાનુલ હીનદ ગરીબ નવાઝ
વાકીફે રાઝે ખફીવો જલી સુલતાનુલ હીનદ ગરીબ નવાઝ
આગાહહો મેરે હાલસે તુમ ગુમ કરદા ખીરદ હું હોશમેંગુમ,
દુશ્મન હએં પએ આઝાર દહી સુલતાનુલ હીનદ ગરીબ નવાઝ
ફરીયાદ તુમીસે હય મેરી તકલીફ સહી કયસી કયસી,
હો દાદ તલબકી દાદ રસી સુલતાનુલ હીનદ ગરીબ નવાઝ;
મું અયશો તરબને ફેર લીયા દીન રાતકે ગમને ઘેર લીયા,
સબ દુર હોં મેરે રનજે દીલી સુલતાનુલ હીનદ ગરીબ નવાઝ
સીનાંહો મેરાંખુમ ખાનએ ઇશક દીલ ઓર જીગર પરવાનએઇશ્ક
અયઆશીકે ઝારે ખુદાઓ નબી સુલતાનુલ હીનદ ગરીબ નવાઝ
લાઇ હય મુજેહ ઉમમીદે કરમ ઇસ ખાકકી ઇસ દરકી હય કસમ
આયા હું પએ હાજત તલબી સુલતાનુલ હીનદ ગરીબ નવાઝ
કયા મેરી ઝબાં કયા મેરા બયાં મય હેચ મદાં તુમપર કુરબાં
કેહતે હએં મલક ભી તુમકો યેહી સુલતાનુલ હીનદ ગરીબ નવાઝ
યે દાગ કહાંતક રનજ સહે તુમસે ન કહે તો કીસસે કહે
તુમ આલે નબી અવલાદે અલી સુલતાનુલ હીનદ ગરીબ નવાઝ

ગઝલે મુસતફા.

કરૂં કીસ ઝબાંસે તેરી સનાં તેરી શાન જલ્લે જલાલુહુ,
બહમા સીફત હય તુ અય ખુદાતેરી શાન જલ્લે જલાલુંહુ;
કોઇ હોવે તેરા શરીક કયા તેરી શાન જલ્લે જલાલુહુ
યેહી લબ યસીદસે મુજેહ ખુદા તેરી શાન જલ્લે જલાલુહુ
કહી તેરા નામ કલીમ હય કહી તુજસે માહદોનીમ હય,
કહી હે તું યુસુફે મેહલકા તેરી શાન જલ્લે જલાલુહુ,
કભી રીનદકા તુ રફીક હય કભી શેખ કાતુ શફીક હય,

કભી કુદ સીયોમેં તેરા પતા તેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ.
જો બુતોંકિ રૂખપે યે નુર હય તેરા અદનાં સાયે ઝુહુર હય
યે તો એક તેરા હે મોઅજીઝા તેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ.
તેરી શકલ સુર આદમી તેરી સનઆ ખલકતે આદમી,
હે તુજીસે સબકો તો વાસતા તેરી શાન જલ્લ જલાલુહુ.
કોઇ કેહતા હય તુજે યસરબી કોઇ નામ લેતા હય અહમદી
કહી તુ ખુદા કહી મુસતફા તેરી શાન જલ્લ જલાલુહું.

ગઝલે જલાલી.

રસુલુલ્લાહકે રવઝેપે જો મેહમાન હોતે હુએં,
તસદદુક ઉનપે હુરેં ઔર મલક કુરબાંન હોતે હુએં,
નઝર આતી હે રોયામેં નુબુવતકી ઝીયા જીનકો,
વોશાને અમબીઆઈ દેખકર હયરાંન હોતે હુએં.
વો લે લેતે હુએં મરતેહી ખુદાસે ગુલશને જન્નત,
અઝલસે જો કે મોમીન સાહીબે ઇમાંન હોતે હુએં;
હઝારોં હુએ તસદદુક ઉસ શહનશાહે રીસાલત પર,
હમી કયા એક નીરાલે આપ પર કુરબાન હોતે હુએં
હમેં બસનેદે અય શોકે અદમ અબ અપની બસતીમેં,
કે બસતી છોડ કર હમ બે સરો સામાન હોતે હુએં;
શબે મેરાજ થાયે અરશીયોંમેં શોરો ગુલ બરપા,
અહદકે આજ અહમદ અરશપર મેહમાંન હોતે હુએં.
ગમેં આલે નબીમેં જીનકે દીલ રોતે હુએં ઔર આંખેં,
જલાલી ઉનકે નાલોંસે બપા તુફાન હોતે હુએં;

ગઝલ નાંમાલુમ.

સીતમસે બાઝ આઝાલીમ કીયામત હોનેવાલી હય,
બપેશે દાવરે મેહશર અદાલત હોનેવાલી હય;
હમારે ઇશ્કકી દુનયાંમેં શોહરત હોનેવાલી હય,
કીસી માશુક કમ સીનકી શરારત હોનેવાલી હય.
કીસીકે હુસને રોઝ અફઝુંકી શોહરત હોનેવાલી હય,
સભલ બયઠો નઝર બાઝો કીયામત હોનેવાલી હય;
ખદંગે નાઝકા મુસ્તાક દીલભી હય જીગરભી હય,

સીતમ ંચે હય કે દોનોમેં રીકાબત હોનેવાલી હય.
ન ઠુકરાકર ચલો હર હર કદમપર અયસી શોખી સે,
તુમ્હારી ચાલસે બરપા કીયામત હોનેવાલી હય;
લીયે શમશીરે બુરરાં આજવો મકતલમેં આતે હએં,
મુબારકબાદ મુસ્તાકો શહાદત હોનેવાલી હય.

ગઝલે અમીર.

સુફીયોંમેં હું નરીનદોં મેં ન મય ખારોંમેં હું,
અય બુતો બનદા ખુદાકા હું ગુનેહગારોંમેં હું;
યે તો મય કયુંકર કહું તેરે ખરીદદારોંમેં હું,
તુ સરાપાનાંઝ હય મય નાંઝ બરદારોં મેં હું.
જાનપર સદમા જીગરમેં દરદ દીલકા હાલઝાર,
ઘરકા ઘર બીમાર કીસ કીસકે પરસતારોં મેં હું;
તુમેંરે જુરમોંકો બખશે યા ન બખશે ઈખ્તેયાર,
મય બહર સુરત તેરા બનદા ગુનેહગારોં મેં હું.
છેડ દેખો મેરી મયત પર જો આએ યે કહા,
તુમ વફાદારોમેં હો યા મય વફાદારો મેં હું;
કીસ તરા ફરીયાદ કરતે હએં બતા દો કાયદા,
અય અસીરાંને કફસ મય નવ ગીરફતારોં મેં હું.
વો કરીશમેં શાને રેહમતને દીખાએ રોઝે હશર,
ચીંખ ઉઠા હર બે ગુનાં મયભી ગુનેહગારોંમેં હું;
હાયરે ગફલત નહીં હય આજતક અપની ખબર,
કૌન હય મતલુબ મય કીસકે તલબગારોં મેં હું.
એ ગુનાં હોં મેં ચલા ઝાહીદ જો ઉસકો ઢુંડને,
મ.ગ ફીરત બોલી ઈધર આ મય ગુનેહગારોં મેં હું,
નાંતવાની સેહે તાકત નાંઝ ઉઠાનેકી કહાં,
કેહસકું કયુંકર મે તેરે નાંઝ બરદારોંમેં હું.
ફુલમય ફુલોંમેં હું કાંટા હું કાંટોમેં અમીર,
યાર મેં યારોંમેં હું અઈયાર અઈયારોમેં હું;

ગઝલે જલાલ.

ઉનકા ઉધર ન આનાં ગમઝે ઈધર અજલકે,

ઓર અપની શબ ગુઝારી વો કરવટેં બદલકે;
સીનેકી કુછ ખબર લો બયઠો ઝરા સંભલ કે,
દેખો કહાં દુપટટા પોંહચા કહાંસે ઢલકે
અંગડાઇયાં કીસીકી કયા ઈસકો યાદ આંઈ,
દીલ રેહ ગયા હમારા દો હાત કયું ઉછલકે,
વો શોખ વસલકી શબ મન મનકે મુજસે રૂઠા,
બીગડા હુવા મુકદદર બીગડા સંભલ સંભલ કે.
સોકર ઉઠેહો તુમ કયા એક હશરંસા હય બરપા,
ફીતનાયે કયસા જાગા દેખો તો આખેં મલકે;
શોક ઉસકે દેખનેકા સીનેસે લોહી નીકલા,
બદરાહ હો ગયા દીલ આંખોકે સાથ ચલકે.
તોબા કાહય જલાલી અલ્લાહહી નગેહબાં,
શીશે હુહે લબાલબ જામેં શરાબ છલકે;

ગઝલે અનસર.

તેરે હીજરમેં મેરે સુસતફા નહી દીલકો મેરે કરારહય,
મુજેહ શકલ અપની દીખાદે તુ મેરી જાન તુજપે નીસારહ્ ય;
નહી નેકી મુજસે હુઈ ઝરા મય હમેશા કરતા રહા ખતા,
મેરે કાર બીગડે તુદે બના તુશફીયે રોઝે શુમારહય.
તુજેહ ખલક કરતી નગરખુદા નખુદાઇ હોતી અયાંઝરા,
યે ઝુહુર હય તેરી ઝાતકા તેરે દમકી સબચે બહારહય;
મેરી તુજસે હય યેહી ઈલતીજા મુજેહ અપને રોઝેમે લેબુલા
મેરા દીલ યહાં હય તડપ રહા મેરી જાન ઝારો નઝાર હય,
મેરા દીલ તુજીમેં લગાહય બસ નહી ઓર મુજકો હયકુછહવસ
ઝરા દે દીખા રૂખે પુરજીયા યેહી કે હતા અનસરે ઝારહય;

ગઝલે રશીદ.

ન નમાજ આતીહય મુઝકો ન દુઆ આતી હય,
યા મોહમદકી મગર દીલસે સદા આતીહય;
દીલકે નાસુરકો મેરે ન લગાઓ મહરમ,
ઈસ દરીંચેસે મદીનેકી હવા આતીહય;
હએં વો શયતાન જો મુનકીરહએં શફાઅતકે તેરે,

જીનકો ઈમાં નહિં કબ ઉનકો હયા આતીહય;
હુકમ કરતેહએં ચેહી વોકે પડે જાવ દુરૂદ,
જીનકો બીમારીયે ઇસયાંકી દુઆ આતી હય.
શુકરે અલ્લાહકે મેરા શેરહએ મકબુલ રશીદ,
કયું ગઝલ સુન્નેકો એક ખલકે ખુદા આતીહય;

ગઝલે નાંદીર.

હયાને અપનાં નકશા જબકે ચશમેં યારપર ખીંચા
તહઈયુરને મુરકકા નંરગીસે બીમારપર ખીંચાં;
લગાલેતે ગલેસે વસલમેં હમ તુજકો અયજાંનાં,
બડાયા હાતથા લેકીન તેરી તકરાર પર ખીંચા.
શબાબ આતેહી ઉનકા રાઝ પોશીદા હુવા ઝાહીર,
ખતે ગુલઝારકો ખાલીકને ઈસ રૂખસાર પર ખીંચા,
હર એક બુતખાનાં જાને કયું ન અપને ખાનએ દીલકો,
તેરી તસવીરકો જાનાં દરો દીવાર પર ખીંચા;
હુવા આલમ તહઈયુરકા બને તસવીરકે માંનીનદ,
મેરી બેતાબીયે દીલને યે નકશા યારપર ખીંચા;
ઈશારા અબરૂએ ખમદારકા તેરી હી કાફીથા.
ભલા કીસવાસતે ખનજરકો મુજ ગમ ખારપર ખીંચા;
બહોત રખ્ખાહય ઈસનાંદીરકો તુમને ખીંચાતા નીમેં,
ગુનાં કયાહય કીયા હમને જો હમકો દારપર ખીંચા;

ગઝલે નાંમાલુમ

નીગાહે યાર બદમસતી મેંભી હુંશીયાર કયસી હય,
મેરા દીલ છીન લેનેકે લીયે તઈયાર કયસીહય;
અદાસે ફેરકર ખનજર ગલેપે યું લગે કેહને
શહીદે નાંજ બતલાઓ કે ઇસમેં ધાર કયસીહય.
જીગરમેં ચુબ ગઈ પેહલુમેં ખટકી દીલમેં જા ઉતરી
ગ.જબકી ચુલબુલી ચનચલ નીગાહે યાર કયસીહય
અભી નીકલા હયદમ ઠેહરો કીસીસે મીલતો લેને દો
અભીસે લેકે ચલનેકીયે મારામાર કયસી હય
હમીકો ઝીબહ કરતે હએં હમીસે હસકે કેહતે હએ;

ઝરાઇતનાં તો બતલાઓ મેરી તલવાર કયસી હય;
કજાકી સહકે હોતીહય નીગાહે તીરે કાતીલકે,
શહાદત સર કટાનેકે લીયે તઇયાર કયસીહય.

ગઝલે મહજું.

વો જું જું ખીચતે જાતે હુએં મોહબ્બત બડતી જાતી હય,
શબે વસલત ઘટી જાતીહય હસરત બડતી જાતીહય;
કોઇ પુછે મેરે દીલસે ફીરાકે યાર કયસાહય,
શબે હીજરાંકે ગમસે અબતો વેહશત બડતી જાતી હય.
દીલેનાં શાદ દેખા ઓર તુ એ સેપે માઈલ હો,
ઉદુસે આજ કલ ઉસકી મોહબ્બત બડતી જાતી હય,
મુજે યે બાદ મુદ દત કે હુવા હય મરતબા હાં સીલ,
ખુદા રખ્ખે જીનુકો મેરી શોહરત બડતી જાતી હય,
તુજે યે ભી ખબર હય વસલકી શબ છોટી હોતી હય
સીતમ ગર કયું તેરે દીલમેં શરારત બડતી જાતી હય,
ઈલાહી કયા સબબ હય મુનસીફી કયું ઉઠ ગઇ યે કયા.
સીતમ ગારોંકી દુનયાં મેં હુકુમત બડતી જાતી હય;
ચલા હય જાનીએ સેહરા કો નીકલા ફીર કદમ ઘરસે.
લો દેખો ફીર દીલે મહજુંકી વેહશત બડતી જાતી હય,

ગઝલે સોહેલ.

બુતાં કો દે દીયા દીલ યાઇલાહીમેં બોહોત ચુકા,
મગર ફીર ભીયે કેહતા હું કે મેં ઉલ ફતકા હું ભુકા;
દીલાતા રશ્ક હય પરીયોં કો બાઝુ ઉસ પરીરૂકા,
સુલય માંસે લીખાનાં ચાહીયે તાવીજ બાઝુકા.
શબે મેહતા બડે સાકી હે મય હે સેહને ગુલશન હે
કીયામત હય ન હોનાં એસે જલસે મેં વો મેહરૂકા
ગઝબ હે લેકે અંગડાઈ મેરે પેહેલુસે ઉઠ જાનાં,
બડાયા દરદ પહલું મે ઇસી પેહલુને પેહલુકા,
નઝર મીલતે હી શયદાઈ બને જાતે હુએં સોદાઈ,
અસર હે તેરી આંખોમેં સીતમ ઇજાદ જાદુકા.
મોહબ્બત ઉઝબુતે કાફીરકી ઘર કરને લગી દીલમેં

ગુજર ‘હીને લગાહે ખાનએ કાએ મેં હીનદુકા,
ગમેં દીલબરને વો છાઇ ઓદાસી અય સો હેલ આકર
હમારા ગોશએ ખીલવત નહી મયદાંન હે હુકા;

ગઝલે એજાઝ.

નીગાહે મસત ઉસ ઝાલીમ કી જીસ પર વાર કરતી હય
ગ ઝબકી બે ખુદી છાતી હય ઓર સર શાર કરતી હય,
તેરી શમ શીરે અબરૂને ગઝબ ઢાયા ઝમાનેમેં,
વો કતલે આમ કરતી હય જીધરકો વાર કરતી હય,
ન બયઠો પાસ ગેરો કે હમારે સામને દખો,
હમેં યે બાત એય ઝાલીમ બોહોત બેઝાર કરતી હય.
બોહોત સી હમને દેખી હે ઝમાનેકી પુસું સાઝી,
નહી દેખી મગર એસી જો ચશમે યાર કરતી હય,
ઇશારા હય યે મીઝગાંકા કે હમ તુમકો ન છોડેગે,
ઇધર અબરૂ ભી તન તન કર હમીં પર વાર કરતી હય.
તુમ્હારે ઇશકને હમકો બોહોત બદનામ કર ડાલા,
કે રૂસવા હમકો એક ખલકત સરે બાઝાર કરતી હય;
હુવા અબ તો યકીં એજાઝ તુમકો વસલે જાનાંકા,
સરે મેહફીલ નીગાહે યાર જબ ઇકરાર કરતી હય.

ગઝલે હસન.

દરે દોલતપે આનેકી ઇજાઝત કયું નહીં મીલતી
ગરીબો કો ઇનાંયત સે ઝીયારત કયું નહીં મીલતી;
તુમ્હારી શકલયું તો દેખને કો દેખ લેતે હએં,
મગર મીલનેકી તુમસે કોઈ સુરત કયું નહીં મીલતી;
અગર વો સીમતન તાલીબ હે એહલે ઝરસે મીલનેકા,
ખુદાયા મુજકો દુનયા ભરકી દોલત કયું નહીં મીલતી;
સીતમ હે ગેરસે મીલતે હએં હોકર બે તકલલુફ વો,
મેરે દીલસે મગર ઉનકી તબીયત કયું નહીં મીલતી.

ગઝલે દાગ.

યે લુતફે એહદો રીનદી હયકે હરમહફીલ મેં શામીલ હું,
કોઇ દીન ઇનમેં શામીલ હું કોઇ દીન ઉનમેં શામીલ હું;

વોમેં ઇસ બઝમે હસતીમેં અઝીઝે એહલે મેહફીલ હું,
હઝારોં જાનકી એકજાં હઝારોં દીલકા એક દીલ હું.
ઝઈફીપર જનાબે ખીઝ્રકી કયા રેહમ આતા હય,
વોજીસ મનઝીલમેં હએંમે ઉનસે આગે ચનદ મનઝીલ હું;
સુકું બદતર હે મેરા બે કરારી ઉસસે ભી બદતર,
ઠેહરને કે લીયે હસરત તડપને કે લીયે દીલ હું.
નીગાહે શોકને કી અરઝેં હાજત વોભી ડર ડર કર
કભી માંગા નહી અપની ઝબાંસે મેવો સાયલ હું;
મુજેહ સારી બલાએં હીજરકી શબ દેખની હોંગી
જગાદે ચુટકી લે કર દરદે દીલ જીસ વકત ગાફીલ હું
વહાં અય ઝાહીદ અયસે આદમીકી કયા બસર હોગી
નજન નત મેરે કાબીલ હે નમેં જનનત કે કાબીલ હું;
કરે તુ પા બઝોલાં અપને હાતોંસે જો વેહશીકો,
જીનુ કોભી યે સવદા હોકે પાબનદે સીલા સીલ હું.
કભી મેરી રવાંની હય કભી ઉફતાદગી મેરી,
કહીં મે આબે દરીયા હું કહીં મેં ખાકે સાહીલહું;
નકર અય ચારાગર નાહકકા ઝઘડા ઝેહર દેનેમેં,
જો મરનેકે નહી કાબીલ તો કયા જીનેકે કાબીલહું.
ઝમાના કયા સતાએ ગાફલક આઝાર કયા દેગા,
મુસીબત ઈસિસે બઢ કર ઓર કયા હોગી કેબે દીલહું;
તેરા કુચા અગર ફીર દોસહે તુજકો મુબારીકહો,
મુજેહ કયા ફાયદા કયું જીતેજી જન્નતમેં દાખીલહું.
ખુદાકી મેહર હય શાહે દકનકી મેહરબાની હય,
કેમય આરામસે ખુશ હાલહું અયદાગ ખુશ દીલહું;

ગઝલે જલીલ.

ક્યામત હે ઉનકા ઈધર દેખ લેનાં,
કરેંગે ચુહી દીલમેં ઘર દેખ લેનાં;
મુબારીક તુમેં બાંધનાં તેગો ખનજર,
મગર પેહેલે અપની કમર દેખ લેનાં.
વો ખીલવતકા આલમ વોગેરોંકા ધડકા,

ઇધર દેખ લેનાં ઉધર દેખ લેનાં;
કહું કયા દીખાએગી કયા તેરી રૂખસત,
જો કુછ હોગા વકતે સહર દેખ લેનાં.
સુનાંતાહે પરદેસે કયા લનતરાની,
નીકલ કર હમારી નજર દેખ લેનાં;
ઇબાદત કહો દીલકી તસકીન સમજો,
શબીહ ઉસકી શામો સહર દેખ લેનાં.
મઝે લેગે હમ દેખ કર તેરી આંખેં,
ઉનેહ ખુબ તુ નામાબર દેખ લેનાં;
યે કેહતા નહિ મય ઉદુકો ન દેખો,
મુજે ભી તુમ ઉસદમ મગર દેખ લેનાં.
વો આંખેં લડાનેકો હએં આશીકોંસે,
જલીલ આજ અપનાં જીગર દેખ લેનાં;

ગઝલ જલાલ.

કયું કીસીકી જુસત જુકો દીલ ગયા,
ખોએ જાનેકે સીવા કયા મીલગયા;
આહે મજનુથી કે આંધીથી કોઇ,
કોસોં ઉડકર પરદએ મહમીલ ગયા;
નાંલા વોહે થામલેં બુત સુનકે દીલ,
કયા અગર અરશે ઇલાહી હીલગયા;
કયું ન પોંહચા બામતક ઉસમાહકે
નાંલા શાયદ આસમાંસે મીલગયા;
હમકોભી દુભર તુમ્હેભી નાંપસનદ
આકે તુમપર હરતરફસે દીલ ગયા;
વકતે મરગ આયા જોવો સદ મરહબા,
સેહલ કરકે નઝઅકી મુશકીલ ગયા.
લાખ દીલ મેં લેકે આયાથા જલાલ
ફીરભી બઝમેં યારસે બેદીલ ગયા,

ગઝલે વફા.

બને સરતાજ નબીયોંકે વો શાહે અમબીયા હો:કર.

દીખાઇ શાને મહબુબી હુબીબે કીબરીયા હોકર;
શબે અસરા અજબ જલવે દીખાએ આને જાનેમેં,
ચલે મહબુબ બનકર આએ વો નુરે ખુદા હોકર.
જમાલે પાકને તારી કીયાં આલમકી રોશનકીં,
કભી શમશુદ દુહા બનકર કભી બદરૂદ દુજા હોકર;
નીકલતે નુહ તુફાંસે ન આદમ મોજે ઇસીયાંસે,
શહેદીંને નીકાલા શાફએ રોઝે જઝા હોકર.
રહે ખાંલીકમે ખલકત ભુલી ભટકી કયસી ફીરતીથી,
મોહમદને બતાઈ રાહ ખીઝરે રેહનુમાં હોકર;
મેરા દીલ ઈશ્કે અહમદમેં તડપતાહી રહે યારબ,
મુજેહ આરામ દેતાહે યે દરદે દીલ દવા હોકર.
વફા હુરેં બલાએં લૈં અજબ કયા આકે જન્નતસે,
જો નીકલે જાન અપની ઉનકે રવઝેપર ફીદા હોકર;

ગઝલે ઇસહાક.

મેં ખુદ મરનેકો રાઝીથા રઝાકે હાત કયા આયા,
જલાકર ઇશકને મારા કઝાકે હાત કયા આયા;
દીયાથા હુસન ખુબાંકો તો થોડી મેહરભી દેતા,
બનાંકર સંગદીલ બુતકો ખુદાકે હાથ કયા આયા.
તેરા એહસાંથા અયકાતીલ નકુછ તસમા લગા રેહતા,
મે બીસમીલ રેહગયા તેગે અદાકે હાત કયા આયા,
અગર ઇસિહાક કોનુરી બનાં દેતા તો એહસાંથા,
બનાકર ખાં.કકા પુતલા ખુદાકે હાત કયા આયા.

ગઝલે વફા.

ઝમીં તેરી ફલક તેરા મકીં તેરી મકાં તેરા,
મકાં હે લામકાં તેરા નશાં હય બે નશાં તેરા;
અયાંભી તુ નીહાંભી તુ યહાંભી તુ વહાંભી તું,
મગર કોતા નીગાહોંકો નહી મીલતા નશાં તેરા.
તેરી યકતાઈ પરહય કુલહુ વલ્લાહો અહદ શાહીદ,
કોઇ હમતા નહી અયકાર સાઝે દોજહાં તેરા;
અદાએ શુકર વાજીબ હે કરે હરમુ ઝબાં હોકર,

ઝબાં જબતક હે મુઝમેં શુકરહો વીરદે ઝબાં તેરા,
અલસતો જબ કહાં તુને કહા કાલુ બલા મયને,
યેથા ઇકબાલ મેરા વોસવાલે ઇમતેહાં તેરા;
રગે ગરદનસે હય નજદીક ફીરકયુ દુરહય હમસે,
કલામેં પાકમેં હે નેહનો અકરબ ખુદ બયાં તેરા.
નઝર હયઆયએ લા તકનતુ પર એહલે ઇસીયાંકી,
નહી માયુસ રહમતસે વફાએ ખસતા જાં તેરા;

ગઝલ એજાજ.

યે ચાહ યે ઉલફત યે મઝા ઓરહી કુછ હયે,
યાદે રૂખે મહબુબે ખુદા ઓર હી કુછ હયે;
કવનેનકે જલવેકી ઝીયા ઓર હી કુછ હયે,
નુરે રહે લવલાક લમા ઓર હી કુછ હય.
ઝાનુપે હયે સર ગશમેં મઝા ઓરહી કુછ હયે.
ઉસ હુરકે દામનકી હવા ઓર હી કુછ હયે;
દમભરમેં બહલ જાતી હે વેહશીકી તબીયત,
સેહરાએ મદીનેકી હવા ઓરહી કુછ હયે.
કુછ રાકહી નહી આલો સહાબાકી મોહબ્બત,
અય સલ્લે અલા સલ્લે અલા ઓરહી કુછ હયે.
હર શબકો પડાહા કરતાહું મેં સુરએ વલલેલ,
યે વીરદ પએ દરદે બલા ઓરહી કુછ હયે;
એજાઝ અભી હઝરતે વાઇઝ નહી વાકીફ
ઉલફતમેં મોહમ્મદકી મઝા ઓરહી પુછ હયે.

ગઝલે ઇનાંયત.

ઇનાયતકી નઝર રખનાં કેહમ નાંઝોંકે પાલે હએ,
ખુદા રખખે તુમીં તુમહો હઝારોં માર ડાલે હએ
જીગરમેં ટેસહે દીલમેં ખલશહે લબપે નાંલે હએ.
અગર દીલમેં જલનહે સીનેમેંભી ગમકે છાલે હએં.
બીગડકર ગાલીયાં દેતે હએં ઓરમેં ચુપકા સુનતાહું,
મરે કાબુમેં વો દો ચાર દીનમેં આને વાલે હએં
નમક છીડકેં તોછીડકેં ચુટકીયાં ભરભરકે લેતે હએં,

હમારે ઝખમેં દીલ અબતો નમકદાં હોનેવાલે હયેં.
ઇનાંયત જાવ મસજીદમેં કરો માબુદસે મીનનત,
વો હલકર દે તેરી મુશકીલ કે તેરે લબપે નાંલે હયેં;

ગંઝલે નામાલુમ.

દીલે મુઝતરકા ઓ કાતીલ તડપનાં હમભી દેખેંગે,
તેરે બીસમીલકા ઓ કાતિલ તડપનાં હમભી દેખેંગે;
બોહોત દુશવારહે રાહે ખુદા તુમ ખેલ સમઝેહો,
ન કેહનાં પ્રીર કભી મુસાકે જલવાં હમભી દેખેંગે.
તુમ્હેં ગેરોંસે ઉલફ્ત હયે મેરી સુરતસે નફરત હયે,
નીબાહેંગે કહાંતક ગેર અછછા હમભી દેખેંગે.
મુજેહ આતે હુવે દેખા તો પરદા કરલીયા તુમને,
રકીબોંસે રહેગા જબયે પરદા હમભી દેખેંગે.
લીયે શમશીરે બુરરાં આજવો મકતલમેં આતે હયેં,
બલાસે જાન જાએગી તમાશા હમભી દેખેંગે.

ગઝલે અકબર.

ગએ દોનો જહાંન નઝરસે ગુઝર તેરીશાનકા કોઇ બશર નમીલા
તેરી હરજગેહ દેખી નીરાલીફબનતેરાભેદ કીસીકો મગરન મીલા
તેરા ચરચા જહાંકી ઝબાંનોંપે હયેતેરા શોર ઝમાંનેકે કાંનોંમે હયે
મગર આંખોંસે દેખાતો પરદાનશીં કહીતુ નમીલા તેરાઘરનમીલ
કોઇ જલવએતુરપે ગશમેં પડા કોઇ સીદરાપે ચલનેસે આરીહુવા
ગઈ અકલે રસા તો ખબર ન મીલી ઉડાતાઇરે ફીકરતોપરન મીલા
મેરેમીલનેસે હોતાહયેચીં બજબીં તેરેમીલનેન મીલનેકાશીકવાનહી
જો મીલા હયે તો ખાલીક હયે યે ગીલા મુજેહ તેરા સાહય
જીગર ન મીલા.
કોઇ મીલનેકા તેરા નશાંન ભી હયે કોઈ રેહનેકા તેરે મકાનભીહયે
તુજેહ દેખા ઇધર તો ઇધર ન મીલા તુજેહ ઢુંઢા ઉધર તો ઉધર
ન મીલા.
મેં ખુદા જાનેકીસપે હુવાહું પ્રીદામેરેહોશો હવાસ નહી હયેંબજા
પરેહટ તું પરી મેરે પાસ નઆયલ ચોરતુમુજસેનઝર ન મીલા
કહી દસતે સવાલ દરાઝ નહી કીસી ઓરપોયુંમુજેહ નાંજ નહી

કોઈ તુજસા ગરીબ નવાઝ નહી તેરેહરકેસીવા કોઈ દર ન મીલા
મે હમેશા અસીરે અલમહી રહામેરેદીલમે સદાતેરાગમહી રહા;
મેરા નખલે ઉમીદ ફલમહી રહા મેરે રોનેકા કોઈ સમર ન મીલા
ઈસી ફીકરમે ગુઝરે દીન અકબર ઈસી ગમમેંગીને તારે શબભર
કીયા જીસને ઈશારેસે ટુકડે કમર કભી હમસેવોરશકેકમરનમીલા

ગઝલે વફા.

તેરે ગમસે હો જો બેકલ ઉસે કલસે કલ ન આએ,
કરે તુ જો કલકા વાદા તો યંકી હે કલ ન આએ;
ઝરા થામલું જીગરકો અભી ઉઠકે તુમ ન જાઓ,
મેરે સીનેપે તડપકર કહી દીલ નીકલ ન આએ;
તેરી બે કરાદીયોંકા હયે મઝા તો જબકે અયદીલ,
મેરી તરહ વોભી તડપે કીસી તરહ કલ ન આએ;
લીયા જોગ જીસકે કારન મેં ફીરાહું મારા બન બન,
મેરે ગમમે બનકે જોગન કહી વો નીકલ ન આએ;
દીલે નાંમુરાદ અપનાં રહા મીસ્લે બેદે મજનુ,
મેંરી શાખે બે સમરમેં કભી પુલફલ ન આએ;
મેરે દીલમેં દરદે જાનાં રહે અય વફા હમેંશા,
જો જીયુંતો ગમસે તડપું જો મરૂંતો કલ ન આએ.

ગઝલે તાહીર.

વો બુતહે કોનસા જો ઉસ્કા મઝહર હો નહી સકતા,
મેં ઉસકા દેખને વાલાહું કાફીર હો નહી સકતા;
છલાવા હો પરીહો હુરહો ગીલમાન હો કયાહો,
કે દુન્યામે તુમ્હારા કોઈ હમસર હો નહી સકતા;
ઘટાદો કદર દીલકી યા મીટાદો આબરૂ દીલકી,
યે આઈનાં કીસી સુરતસે પથ્થર હો નહી સકતા;
ન મરતા હું તો મરજાઉં સરે બાલી જોયે કેહદો,
કે એસા જાંબલબ બીમાર જાંબર હો નહી સકતા;
લબે મોજીઝનુંમાં કયું ખતકે આનેસે હયે આઝુરદા,
કીતાબ ઉતરી નહો જીસપર પયમબર હો નહી સકતા;
અભી મીલજાએ યારબ દાદે બે દાદે બુતાં મુજકો,
કે મુજસે ઇનતીઝારે રોઝે મેહશર હો નહી સકતા;

ફકત ગેસુ છુવે હએં બેડીયાં મુજકો ન પેહનાવો,
સઝાવારે સઝામેં ઈસ ખતાપર હો નહી સકતા;
દીરહમ દાગે જીગરકે કયાં હએ ચેનગદે વફા કયાહે,
ફકીરે હુસન દોનોંસે તવંગર હો નહી સકતા;
ગુલામેં દરગહે ખતમે રસુલ હમભી તો હએ તાહીર,
હમારા ખાતીમા બીલખેર કયું કર હો નહી સકતા;

ગઝલે સોહેલ.

યું તો બે હુંડે કીસીકા ભી પતા મીલતા નહી,
યે મસલ સચ હયેકે ઘર બયઠે ખુદા મીલતા નહી;
બનદા પરવર ઈસ તજાહુલ કા ઠીકાના કુછ તો હો,
મુદદતેં ગુઝરીં હમારા મુદ હુઆ મીલતા નહી,
મરમીટે હમ જીતે જી અયસે કીસીકી રાહમેં,
કે નશાં મરકદકાભી બાદ અઝફના મીલતા નહી,
દેરમેં મસજીદ મેં કાબે મેં કલીસા મેં કહીં,
હાય ઉસ છુપ જાને વાલેકા પતા મીલતા નહી;
એક ન એક ગુલરૂ બગલમેં ચાહીયે મુજરીનદકે,
મય કશીકા વરનાં અય સાકી મઝા મીલતા નહીં;
જી બહલ નેકી કોઈ સુરત નઝર આતી નહી,
દીનતો કયા અબ રાત ભીવો મેહલીકા મીલતા નહી;
ગમકા પુતલા હમકો ઈસ ગમને બનાંયા હયે સોહેલ,
કોઈ ઝાલીમ હમસે રૂઠા હયે કે યા મીલતા નહી.

ગઝલે વફા.

ઢાલ કર નુરકે સાંચેમે સરાપા તેરા,
આપ નક્કા શે અઝલ હો ગયા શયદા તેરા;
સદકે હો હોકે કહા સલ્લે અલ્લ સલ્લે
હુરો ગીલમાંને જો દેખા રૂખે ઝેબા તેરા;
ખાકે ગશ એહલે નઝર ગીરગએ મુસાફી તરેહ,
જલવએ હુસેને ખુદા દાદજો ચમકા તેરા;
અકસ ઉસકાહો કોઇ જીસકા જહાંમે હોનઝીર.
તુહયે બે મીસલ નથા ઈસ લીયે સાયા તેરા.
તાજ ચમકેગા શફા અતકા સરે અકદસ પર,

અંમબીયા હશરમેં દેખેગે તમાશા તેરા;
સલતનત દોનોં જહાંકી તેરે કબઝેમેં હુઈ,
ફરશ કયા શયહયે ગડા અરશપે ઝનડા તેરા;
અશહદો અનનાં મોહુમદકી અઝાં મેં હયે સદા,
પનજ ગાનાં યે બજા કરતા હયે ડંકા તેરા;
મરતે દમ નીકલે તો ઇસ તરહ મેરા દમ નીકલે;
દીલમેં હો નામે ખુદા લબપે હો કલમાં તેરા;
ગરમીયે રોઝે કયાંમતસે વફાકો કયા ગમ,
સરપે અય અબરે કરમ હોવેગા સાયા તેરા;

ગઝલે બીસમીલ.

દુર હોવેં દીલસે અરમાંયે તો મુમકી નહી નહી,
હોંન જન્નતમેં મુસલમાંયે તો મુમકીનહી નહી;
યે તમન્નાં તો મુબારીક હજરતે વાઇઝ કો હો,
મેં રખું હુરોંકા અરમાં યેંતો મુમકીનહી નહી;
કીબલએ દીં કાબએ ઇમાંતો હએં મવલા મેરે,
બુતકો જાનુંદીનો ઇમાંયે તો મુમકી નહી નહી;
મેરે દરદે બેકસીકે તો મસીહા આપ હએં;
ગેરસે હો મેરા દરમાંયેતો મુમકી ન હીન હી;
ના ઉમેદી ઉનકે બનદાંસે તો કોસોં દુર હયે,
મેં રહુ બીસમીલ પુરઅરમાં યેતો મુમકીન હીનહી

ગજલે રસા.

સેર પુલોંકી કરો દીલકે બહલનેકે લીયે,
મેરી તુરબતપે ચલે આવ ટહલનેકે લીયે;
અભી કમસીનહો મેરે કતલકો રખ્ખો મોકુફ,
ઝોર તો હાથમેં હો તેગ સંભલનેકે લીયે;
અયદીલે ખુશઅદા આનાં હોતો જલદ આંખમેં આ;
અશ્ક ઠેહરે હએં તેરે સાથ નીકલનેકે લીયે;
ઢુંડનેકા તેરે કરતા હું બહાનાં દીલસે,
કરવટેં હીજરકી રાતોંમેં બદલનેકે લીયે;
ચરખને ઓર કયામતને ઇસે સીખ લીયા,
ઓર અબ ચાલ નીકાલો કોઇ ચલનેકે લીયે;

આપકી બઝમકા કયસા હયે યે ઉલટા દસતુર;
શમઆ તો આપ હએં ઉશશાક હએં જલનેકે લીયે,
દેખીયે દેખીયે ફીર આપ ચલે જાતે હએં
અબ ન કહીયેગા મેરે દીલસે સંભલનેકે લીયે,
બેગુના હોંકા કીયા ખું તો પડા અયસા સબર:
તેગ મોહતાજ હુઈ ગેરકી ચલને કે લીયે;
યોભી કમસીન હએં અભી દીલભી રસા હયે નાદાન,
એકસે એક ઝીયાદા હયે મચલને . કે લીયે;

ગઝલે અઝીઝ.

હમ અપને દીલપે નહી દાગ ખાએ બયઠે હએં,
કબા વો પુલોંકી હમકો પીનહાએ બયઠે હએં;
નહીહે સફહએ હસતીપે અપની હસતી કુછ,
સમજકે હરફે ગલત હમ મીટાએ બયઠે હએં;
દીયા હે પીરે તરીકતને ખુબહી છીંટા,
કે અપને આપકોભી હમ ભુલાએ બયઠે હએ;
ગઝબહે કેહર હે લયલા વશોંકી ઉલફતમેં,
હમ અપને આપકો મજંનું બનાએ બયઠે હએં;
જયેં હમારી નીગાહોં મે હુરે જન્નત કયા,
વો મીસલે સુરમા નઝરમેં સમાએ બયઠે હએં;
બરંગગે નકશે કફેપા તુમ્હારે કુચેમેં,
હમ અપને દરદે જીગરકે બીઠાએ બયઠે હએં;
યે પુતલીયાં નહી બેવજહ ખેલતી હએં અઝીઝ,
વો નુરબનકે નીગાહોમેં આએ બયઠે હએં.

ગઝલે મુઝતર.

મેં વો કલ્બે મુઝ.તરીબ હું જીસે કલસે કલન આએ
વોનીહાલે બેસમરહું જો પુલુંતો ફલ ન આએ
મુજેહ જોશએ જીનુંમે જો ખીયાલ હેતો યેહે,
મેરા હાલે ઝાર સુનકર કહીં વો નીકલ ન આએ;
વો મજાઝે ઈસ્ક કયા હે કે જો એકહી તરફહો,
મેરી જાં મઝાતો જબહે કે તુજેહભી કલન આએ;
નમરો બુતોંપે મુઝતર કેયે બુત હએં ચનદ રોઝા,
તુમ ઉસી ખુદાકો પુજો કે જીસે અજલ ન આએ.

ઈધરભી તો દેખીયે.

ગઝલયાત.		કિસ્સેજાત.	
હસીનોંકી જાન ઉર્ફે હુરીયુંકા		તિલસ્મે હોશરૂબા જીલ્દ	
ઇમાન હિ. પહેલા	૦-૨-૦	અવ્વલ	૩
,, ,, દુસરા	૦-૨-૦	અલેફ લેલા	૨-૦
,, ,, તીસરા	૦-૨-૦	અરેબીયન નાઇટસ	૨-૮-
,, ,, ચોથા	૦-૨-૦	હાતિમતાઇ	૦-૮-૦
હસીનોંકા નાઝ	૦-૨-૦	દાસ્તાને અમીર હમઝા	૧-૪-૦
ફડકતા કવ્વાલ.	૦-૨-૦	તોતા કહાની	૦-૮-૦
બહારે જાંફિઝા.	૦-૨-૦	લાલ ગોહર	૦-૨-૦
ચશ્મે ખાજા.	૦-૨-૦	મુનતખિબે નઝીર	૦-૧૦-૦
ખજીનએ મારફત.	૦-૨-૦	બીબી મરયમ	૦-૨-૦
એક લાખ રૂપયેકા		રોશનમિયાં શમસુદ્દા	૦-૨-૦
એક શેર.	૦-૨-૦	શાહેજહાં શાહપરી	૦-૨-૦
પ્યારે કવ્વાલ.	૦-૨-૦	નેતુન મોહંમદ હનીફ	૦-૨-૦
ગુનચએ બુલબુલ.	૦-૨-૦	ચહાર દુરવેશ	૦-૬-૦
મજમુએ કવ્વાલી.	૦-૨-૦	ફસાને અજાયબ	૦-૬-૦
નગમએ હિન્દ.	૦-૨-૦	મલેક મોહંમદ	૦-૬-૦
નવબહાર કવ્વાલી	૦-૨-૦	જંગનામા હજરતઅલી	૦-૫-૦
બહારિસ્તાન.	૦-૨-૦	જંગનામા મહમ્મદ હનીફ	૦-૮-૦
હદિયતુલ મુસલેમીન.	૦-૬-૦	જંગનામા ઇમામ હુસેન	૦-૬-૦
જવાહીર હિન્દી.	૦-૬-૦	મેઅરાજનામા	૦-૨-૦
નુરનામા.	૦-૧-૦	ખુબસુરત બલા	૦-૪-૦
સકરાત નામા.	૦-૧-૦	અલાઉદ્દીન	૦-૪-૦
તરકીબુસ સેલાત.	૦-૨-૦	બડી બીબી સલામ	૦-૨-૦
આશકે બુલબુલ	૦-૨-૦	યુસુફ જુલેખાં	૦-૮-૦
દીલફરેબ કવ્વાલ	૦-૨-૦	યુસુફ સાની	૦-૫-૦
ગઝલયતે હક્કાની	૦-૨-૦	બકાવલી	૦-૮-૦
ફરીયાદે બુલબુલ	૦-૨-૦	તમીમ અંસારી	૦-૨-૦
આશકે કવ્વાલ	૦-૨-૦		

કીતાબ મીલનેકા પતા—

અબ્બાસઅલી સરફઅલી બુકસેલર

રીચીરોડ—અમદાવાદ.